

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 28. april 2025

Sak 2025/55 - Gjerpen Håndball - org.nr. 961 628 083 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Gjerpen Håndball (klager) søkte 9. april 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i brev 2. juli 2024 en redegjørelse fra klager om klubbens aktivitet og rekruttering av spillere. Tilsynet ba om tilbakemelding innen 23. juli 2024, og informerte om at søknaden ville bli avvist dersom klager ikke ga tilbakemelding innen fristen. Klager besvarte ikke henvendelsen innen fristen.
- (3) Lotteritilsynet fattet 29. juli 2024 vedtak om å avvise søknaden. Tilsynet har vist til at på grunn av en teknisk feil ved utsending av brev til Altinn, hadde tilsynet grunn til å tro at klager ikke hadde mottatt brevet datert 2. juli 2024 eller avvisningsvedtaket av 29. juli 2024. Tilsynet etterspurte derfor i et nytt brev 11. november 2024 om en redegjørelse fra klager om klubbens aktivitet og rekrutteringsarbeid. Klager besvarte henvendelsen i brev 13. november 2024.
- (4) Lotteritilsynet avsto søknaden 15. november 2024, med den begrunnelse at idrettslaget har et gjennomgående elitepreg. Det vises til at kun de beste får spille på det aldersbestemte laget og/eller rekruttlaget, og at spillere som ikke når opp til et nivå som gir spilleplass på A-laget ikke har et alternativt aktivitetstilbud i klubben.
- (5) Klager anfører at klubben er åpen for alle som spiller håndball fra 15 år og oppover, og at organisasjonen ikke er lukket. Det vises til at klubben er en del av allianseidrettslaget Gjerpen IF som har håndballspillere opp til 16 år. Klager har opplyst at klubben har «18 års lag med i NM 18 år, Lerøy 18 år, to 20-årslag, rekruttlag i serie for blant annet å dekke breddebehovet for spillerne i aldergruppen 15 til 20 år». Av spillerne under 18 år er det ifølge klager noen som har ambisjoner om å bli eliteseriespillere, mens andre synes nivået på lagene under elitenivået er passelig. Klager viser til at spillergruppen under 18 år ikke er på et nivå med klubbens eliteseriespillere, og at ingen blir avvist om de ønsker å melde seg inn i klubben. Klager er også samarbeidsklubb med Urædd Håndball og Kragerø Håndball for spillere i samme aldersgruppe, som ønsker å prøve seg på et annet nivå enn de har i sin moderklubb. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 3. januar 2025 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).
- (8) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Etter § 18 første ledd bokstav c er det krav om at organisasjonen ikke er tilgjengelig bare for en lukket krets.
- (9) Pengespillforskriften § 38 gir nærmere regler om hva som utgjør en ikke-fortjenestebasert organisasjon. Det følger av pengespillforskriften § 38 fjerde ledd at organisasjoner som bare er tilgjengelig for en lukket krets ikke kan godkjennes.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Gjerpen Håndball sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 15. november 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (12) Det følger av pengespilloven § 18 at ikke-fortjenestebaserte organisasjoner kan få tillatelse til å tilby pengespill. Den nærmere avgrensningen av hva som utgjør en ikke-fortjenestebasert organisasjon er regulert i pengespillforskriften § 38. Det følger av § 38 fjerde ledd at organisasjoner som bare er tilgjengelig for en lukket krets, ikke kan få forhåndsgodkjenning.
- (13) Det fremgår av forarbeidene til pengespilloven at §§ 18 og 19 skal fange opp noen av de prinsippene som lå til grunn for avgrensningen av hvilke formål som kan få tillatelse til å tilby pengespill etter den tidligere lotteriloven, og bestemmelsene er derfor i stor grad en videreføring av gjeldende rett, jf. Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.3. I forarbeidene til den tidligere gjeldende lotteriloven fremgikk det at idrettslag som kun driver idrett på elitenivå ikke kunne få forhåndsgodkjenning, jf. Ot.prp. nr. 44 (2002-2003) punkt 5.2. Bakgrunnen var at slike idrettslag ikke har alminnelig medlemsadgang og at inntektene derfor ville gå til en lukket krets av personer. Lotterinemnda legger til grunn at tilsvarende gjelder etter dagens regelverk, jf. pengespilloven § 18 første ledd bokstav c og pengespillforskriften § 38 fjerde ledd.
- (14) Det følger av Gjerpen Idrettsforenings vedtekter § 1 at organisasjonens formål er «å drive idrett organisert i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på de verdier som er vedtatt av Idrettstinget». Av vedtektene § 2 fremgår det at «[i]drettslaget inngår i en idrettslagsallianse med Gjerpen Håndball Elite. For regler om idrettslagsallianser, gjelder NIFs lov § 10-7». I klagen er det vist til at Gjerpen Håndball er del av allianseidrettslaget Gjerpen IF.

- (15) Det fremgår av søknaden at klager har tre håndballag. Klager har ett A-lag som spiller i REMA 1000-ligaen, som er den øverste divisjonen i Norge, et lag som spiller i den nasjonale 2. divisjonen og et J18-lag som spiller i en regional serie.
- (16) De to sistnevnte lagene består hovedsakelig av ungdommer som går på videregående skoler i Grenland, primært Telemark Toppidrettsgymnas. I henhold til klagers årsberetning for 2023 skal Gjerpen 2 være en arena for sportslig utvikling for yngre spillere. I klagen er det opplyst at klager også er samarbeidsklubb med Urædd Håndball og Kragerø Håndball for spillere i aldersgruppen 15 til 20 år, som ønsker å prøve seg på et annet nivå enn de har i sin moderklubb.
- (17) Lotterinemnda ser at klager har noe virksomhet rettet mot barn og unge gjennom at organisasjonen er samarbeidsklubb med breddeklubber i området, og legger til rette for at ungdommer får prøve seg på et annet nivå enn de har i sin moderklubb. Nemnda legger også til grunn at klubben er en arena for talentutvikling.
- (18) Lotterinemnda vurderer imidlertid at virksomheten rettet mot barn og unge er underordnet klagers elitesatsing. Nemnda er av den oppfatning at et sentralt formål bak klagers arbeid med talentutvikling, er å utvikle spillere som kan rekrutteres til eliteserielaget. Nemnda legger også til grunn at det forhold at klager er organisert i et allianseidrettslag, tilsier at klubben driver med idrett på elitenivå. Det følger av NIF sin veileder til § 10-7 punkt 2 at en idrettslagsallianse er en organisasjonsmodell der det er en tilknytning mellom et idrettslag og minst ett selvstendig særidrettslag. Det er typisk behov for å etablere en idrettslagsallianse der det utvikler seg en eliteidrettssatsing som medfører økonomisk risiko. Ved å utskille eliteidretten i et eget idrettslag beskytter man breddeidretten og eierskapet til eventuelle anlegg, jf. NIF sin veileder punkt 3. Slik nemnda forstår det er breddetilbudet organisert under Gjerpen IF, som har et eget organisasjonsnummer, mens elitesatsingen er organisert under Gjerpen Håndball. Gjerpen IF har fått forhåndsgodkjenning for sitt breddetilbud.
- (19) At klager driver med idrett på elitenivå underbygges videre av at klager har et A-lag i øverste divisjon i Norge, som klager omtaler som et av Norges fremste håndballag for kvinner. Klager har også et rekruttlag bestående av 26 spillere, hvorav 20 er under 18 år. Det følger av klagers redegjørelse i brev 13. november 2024 at rekruttstallen i hovedsak består av ungdom som går på Telemark Toppidrettsgymnas, hvor de kombinerer videregående utdanning med håndball-satsing. Rekruttspillerne spiller kamper for 2. divisjonslaget og i to regionale serier, i tillegg til Lerøyserien. Noen av rekruttene trener også med eliteserielaget flere ganger i uken, og enkelte har spilt kamper for eliteserielaget. Årlig tas det opp to til tre spillere fra rekruttlaget til A-lagsstallen. Spillerne som ikke tas opp på A-laget går til breddeklubber i området, eller over til lag andre steder i landet. Selv om rekruttlaget ikke holder samme nivå som eliteserielaget, vurderer nemnda at også klagers øvrige lag holder et høyt sportslig nivå.
- (20) På bakgrunn av dette har Lotterinemnda kommet til at klager har et gjennomgående elitepreg. Nemnda legger til grunn at spillerne må ha et høyt sportslig nivå for å kunne delta i klubbens hovedaktiviteter. I Ot.prp. nr. 44 (2002-2003) punkt 5.2., er det lagt til grunn at elitelag ikke kan få forhåndsgodkjenning, da slike idrettslag etter denne ordningen ikke har alminnelig medlemsadgang og inntektene derfor vil gå til en lukket krets.

- (21) Lotterinemnda har derfor kommet til at klager ikke kan godkjennes som en ikke-fortjenestebasert organisasjon.

Konklusjon

- (22) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur